

โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑
สมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย
ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑. ความเป็นมาของโครงการ

การจัดการอุดมศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการพัฒนาบัณฑิตให้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของความรู้และศาสตร์ต่างๆ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองอันจะนำไปสู่การพัฒนาพลังปัญญาที่เข้มแข็ง สามารถคิดวิเคราะห์เริ่มสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างเป็นระบบได้

สมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (คพอท) ได้ทำงานในลักษณะของเครือข่ายเพื่อสนับสนุนอาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในนานาชาติศาสตร์ เพื่อการพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอนในฐานะอาจารย์ระดับอุดมศึกษา โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มาตั้งแต่การแต่งตั้งในรูปคณะทำงาน จนภายหลังได้ก่อตั้งและทำงานในรูปแบบของสมาคมฯ

สมาคมฯ มีภารกิจในการจัดการประชุมวิชาการเป็นประจำทุกปี เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ทั้งในด้านนวัตกรรมการเรียนรู้ แนวคิดและแนวปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนการนำเสนอการวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษามาอย่างต่อเนื่อง มาเป็นปีที่ ๑๓ และเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่อาจารย์ที่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จนสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาการสอนได้

สมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของชีวิตมนุษย์ และเป็นเครื่องมือให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาโดยปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต คือ อาจารย์ จึงได้จัดตั้ง “โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑” โดยมีแนวคิด เพื่อยกย่องให้เกียรติสถาบันอุดมศึกษาที่มีนโยบายมุ่งส่งเสริมอาจารย์ที่ดี มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสามารถในการสร้าง และรักษาคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเน้นอาจารย์ที่เป็นต้นแบบที่มีความคิดสร้างสรรค์ และอุทิศกำลังกายกำลังใจให้แก่วงการการศึกษาอย่างเต็มที่ ตลอดจนครองตนได้เป็นที่เคารพยกย่องในสถาบัน และต่อสาธารณชนและมอบรางวัลในงานประชุมวิชาการ คพอท ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๑ ด้วยการมอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับมหาวิทยาลัยและมอบใบประกาศเกียรติคุณให้กับอาจารย์ต้นแบบดังกล่าว

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เดือน มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๑

๔. หลักการและเหตุผล

สมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้เล็งเห็นความสำคัญของอาจารย์ซึ่งถือเป็นปุชนิยบุคคลที่สำคัญในการให้การศึกษา ทั้งทางด้านวิชาการและด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จึงได้จัด “โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑” เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ซึ่งถือเป็นการยกย่อง สร้างขวัญและกำลังใจแก่อาจารย์ผู้อุทิศตนอย่างเต็มกำลังในการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพแก่สังคม

๕. วัตถุประสงค์

๕.๑ เพื่อส่งเสริมและผลักดันการดำเนินการภารกิจด้านการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา

๕.๒ เพื่อยกย่องและธำรงรักษา ไว้ซึ่งเกียรติคุณแห่งวิชาชีพครู รวมทั้งเป็นต้นแบบให้แก่อาจารย์และนักศึกษาในการปฏิบัติตาม

๕.๓ เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติงานได้พัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และเป็นอาจารย์ต้นแบบให้แก่อาจารย์รุ่นหลังที่จะประกอบวิชาชีพต่อไป

๕.๔ เพื่อเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจของอาจารย์ ในการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ ทักษะการเรียนการสอนอันจะยังประโยชน์ต่อบัณฑิตให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

๖. ลักษณะรางวัล คือ

๑) โล่ประกาศเกียรติคุณแก่สถาบันอุดมศึกษา ที่ส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน จำนวน ๑๐ รางวัล

๒) ใบประกาศเกียรติคุณแก่อาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑๐ รางวัล

๗. คุณสมบัติ

๗.๑ สถาบันอุดมศึกษาที่เสนอ

- (๑) เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ ด้านการสอน
- (๒) มีอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน ที่มีศักยภาพส่งเสริม พัฒนาอาจารย์รุ่นใหม่
- (๓) มีการส่งเสริมการค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- (๔) มีการจัดโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนอย่างต่อเนื่อง
- (๕) มีการส่งเสริม สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ของสถาบันและส่วนรวม

๗.๒ อาจารย์ต้นแบบ

(๑) เป็นอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ประจำเต็มเวลา ในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ยกเว้น ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่ง ต่อไปนี้ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่า คณะกรรมการ คอท และคณะกรรมการโครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ วันที่เสนอชื่อ ซึ่งอธิการบดีเป็นผู้ลงนามเสนอชื่อ

(๒) เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาที่เสนอชื่อ ตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป ณ วันที่เสนอ และมีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ

(๓) เป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับ รางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน ที่จัดโดยสมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ควอท) มาก่อน

(๔) เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและวิธีสอน สามารถจัดการเรียนรู้บูรณาการกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เป็นที่ปรึกษาหรือวิทยากรด้านการสอน มีผลงานด้านการเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาองค์ความรู้ และการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

๘. เกณฑ์การคัดเลือก

เพื่อให้การคัดเลือกและเชิดชูเกียรติรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นไปอย่างยุติธรรม จึงกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้รางวัล ตามแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ของ สกอ. (ดูจากเอกสารแนบ) ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ ๑ องค์ความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย ๒ มิติ คือ

- ๑.๑ ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชา
- ๑.๒ ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ ๒ สมรรถนะ (Competencies) ประกอบด้วย ๔ มิติ คือ

- ๒.๑ ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๒ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๓ เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ๒.๔ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ ๓ ค่านิยม (Values) ประกอบด้วย ๒ มิติ คือ

- ๓.๑ คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ๓.๒ อารมณ์เชิงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์

ทั้งนี้ ระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในแต่ละองค์ประกอบข้างต้น **ไม่ต่ำกว่าระดับที่ ๓** จาก ๔ ระดับ ซึ่งระดับคุณภาพแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ระดับที่ ๑

เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ของตนและประยุกต์ใช้ได้ มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การเรียนรู้เบื้องต้น สามารถออกแบบกิจกรรม จัดบรรยากาศ ใช้ทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงผู้เรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นำผลประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ขององค์กร

ระดับที่ ๒

เป็นผู้มีคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับที่ ๑ ที่มีความรู้ลึกในศาสตร์ของตน และติดตามความก้าวหน้าของความรู้ในศาสตร์อย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน กำกับดูแลและติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ให้คำปรึกษาชี้แนะแก่เพื่อนอาจารย์ในศาสตร์ได้ และส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ภายในองค์กร

ระดับที่ ๓

เป็นผู้มีคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับที่ ๒ ที่เชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน ศาสตร์ การเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นที่เล็ง และผู้ชี้แนะในระดับองค์กรด้านการจัดการเรียนรู้ และนโยบายด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

ระดับที่ ๔

เป็นผู้มีคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับที่ ๓ ที่เป็นผู้นำในศาสตร์ของตน ศาสตร์การ เรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์ความรู้ และการจัดการเรียนรู้ในระดับชาติ และนานาชาติ เป็นผู้นำเชิง นโยบายด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

#หมายเหตุ สถาบันสามารถระบุแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้างต้น ตามบริบทของสถาบันนั้นๆ พร้อมทั้งเสนอแนะการปรับแก้ไขเกณฑ์โดยระบุเหตุผล [เพื่อพัฒนาเกณฑ์คุณภาพของอาจารย์ด้านการจัดการ เรียนการสอนต่อไป]

๙. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๙.๑ สมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (คพอท) เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอนที่เหมาะสมเพื่อ

- ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก อาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานอื่น ๆ

- จัดทำเกณฑ์การคัดเลือกของผู้สมควรได้รับการคัดเลือกและวิธีการคัดเลือก

๙.๒ ประชาสัมพันธ์ โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้สถาบันอุดมศึกษา เสนอชื่ออาจารย์ต้นแบบที่สมควรได้รับการคัดเลือก พร้อมส่งประวัติ และผลงาน (เอกสารข้อมูลประวัติและ ผลงานของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ ตามแบบฟอร์ม ที่จัดทำขึ้น

๙.๓ สถาบันอุดมศึกษา เสนอรายชื่ออาจารย์ต้นแบบในสังกัดโดยเสนอได้สถาบันละ ๑ ท่าน ตามเงื่อนไขที่กำหนด

๙.๔ คณะกรรมการจะดำเนินการพิจารณาผลงาน โดยคณะกรรมการคัดเลือกอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอนพิจารณาจากเอกสาร ซึ่งจะพิจารณาครอบคลุมถึงผลงานในอดีตที่ผ่านมา สภาพงานในปัจจุบัน (เอกสารข้อมูลประวัติและผลงานของผู้ที่ได้รับการเสนอตามแบบฟอร์มที่ คพอท จัดทำขึ้น)

๙.๕ ผู้ที่ผ่านการคัดเลือก คณะกรรมการคัดเลือกอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน ทำการสัมภาษณ์/ สอบถาม ถึงความพร้อมในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) ในงานประชุมวิชาการ คพอท ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๑

๙.๖ คณะกรรมการฯ จะทำการพิจารณาการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่ได้รับรางวัลอาจารย์ ต้นแบบ ด้านการสอน

๙.๗ คณะกรรมการตัดสินผลพิจารณาคัดเลือก “โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑”

๙.๘ การประกาศผลการคัดเลือกผู้ได้รับรางวัลโครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑ แจ้งทางจดหมาย และ www.thailandpod.org ผลการตัดสินของคณะกรรมการฯ ถือเป็น การสิ้นสุด

๑๐. แผนการดำเนินงาน

ระยะเวลา	ขั้นตอน
๒๐ มกราคม – ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
กำหนดส่งผลงาน ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	๒. สถาบันเสนอชื่ออาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน มายัง ควอท
๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑	๓. คณะกรรมการพิจารณาตัดสินผลการคัดเลือก
๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑	๔. ประกาศผลการคัดเลือก
๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑	๕. พิธีมอบประกาศเกียรติคุณ ในวันประชุมวิชาการ ควอท ประจำปี ครั้งที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๖๑

๑๑. รางวัลและการจัดพิธี

โครงการรางวัลอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๑” มีการมอบรางวัล ดังนี้

๑. โล่ประกาศเกียรติคุณ แก่สถาบันอุดมศึกษาที่มีอาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน ที่ผ่านการคัดเลือก
จำนวน ๑๐ รางวัล
๒. ประกาศเกียรติคุณแก่อาจารย์ต้นแบบ ด้านการสอน พ.ศ.๒๕๖๑ ที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน
๑๐ รางวัล และมีโอกาสจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้เข้างานประชุมวิชาการ

พิธีมอบรางวัลจะจัดขึ้นในวันประชุมวิชาการ ควอท ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๑ ในวันที่ ๒๙ มีนาคม
๒๕๖๑ ณ ห้องคอนเวนชั่น โรงแรมแอมบาสเดอร์ (สุขุมวิท 11) กรุงเทพมหานคร

๑๒. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา คณาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
ส่งเสริมให้เกิดทางวิชาการ รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานสอน และพัฒนาวิชาชีพ
ของตนเผยแพร่ความรู้ และสร้างค่านิยมที่ดีสู่สังคม เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของชาติ
ให้ประสบความสำเร็จในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป